

83. ฟอกเลือดปลอดภัยใส่ใจวัดความดัน

พว.ภัทรมน จันทรเจริญ, พว.เบญจมาศ จุลมานพ, พว.สุธีรชัย ชัยนไธ

หน่วยงานไตเทียม ภาควิชาอายุรศาสตร์

ที่มาและเหตุผล

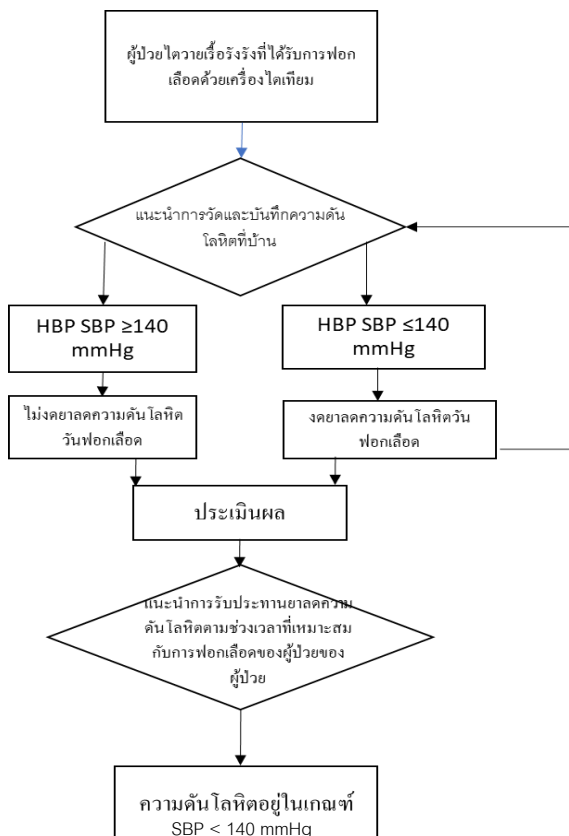
เมื่อผู้ป่วยมีความจำเป็นต้องได้รับการฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียม ภาวะความดันโลหิตสูงเป็นภาวะแทรกซ้อนที่พบได้บ่อยในผู้ป่วยที่ได้รับการฟอกเลือด และอาจส่งผลให้เกิดภาวะหลอดเลือดสมองและภาวะ Left ventricular hypertrophy จากคำแนะนำของ Kidney Disease Outcomes Quality initiative (KDOQI) ควรมีการควบคุมความดันโลหิตไม่ให้สูงกว่า 140/90 มิลลิเมตรปรอท ในผู้ป่วยที่ได้รับการฟอกเลือด 2-3 ครั้งต่อสัปดาห์ ในที่นี้ผู้ป่วยไม่สามารถควบคุมความดันโลหิตได้ด้วยการดื่มน้ำเพียงอย่างเดียว ต้องอาศัยการให้ยาลดความดันโลหิต และการบริหารจัดการยาลดความดันโลหิตอย่างมีประสิทธิภาพพร้อมด้วย

จากการติดตามผลการวัดและจดบันทึกค่าความดันโลหิตจากที่บ้าน (Home BP) กำหนดเวลาที่วัดหลังจากตื่นนอนตอนเช้า เป็นข้อมูลสนับสนุนในการปรับยาลดความดันโลหิตให้เหมาะสม เพื่อป้องกันการเกิดภาวะความดันโลหิตต่ำหรือสูงในขณะฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียม

วัตถุประสงค์

เพื่อให้ผู้ป่วยที่ได้รับการฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียมมีความดันโลหิตอยู่ในเกณฑ์ปกติ $SBP \leq 140 \text{ mmHg}$.

กระบวนการทำงาน

ผลการปฏิบัติการ

ดัชนีชี้วัด

ตัวชี้วัด	เป้าหมาย	ก่อนการดำเนินการ	ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2
ค่าความดันโลหิตที่บ้านโดยเฉลี่ย 7 วัน อยู่ในเกณฑ์ปกติ $SBP \leq 140 \text{ mmHg}$.	>80 %	37.5%	95%	98%

วันที่ฟอกเลือด

วันจันทร์ วันพุธ วันพฤหัสบดี วันศุกร์ วันเสาร์

เวลาในการฟอกเลือด

เช้า กลางวัน เย็น

งดยาลดความดันโลหิตวันที่ฟอกเลือด

งด ไม่งด

ขนาดความดันโลหิต

ผู้ป่วย	จำนวนผู้ป่วย	ความดันโลหิต	ความดันโลหิต	ความดันโลหิต
1.				
2.				
3.				
4.				

ส.ร.	Trade name	ขนาดยา/ความถี่	การพิจารณาการปรับยา/การปรับความดันโลหิต
1.	Hydrochloride	2-4 kg (week 1-2)	
2.	Atorvastatin	4-6 kg (week 1-2)	
3.	Lisinopril	6 kg	
4.	Metoprolol	6-12 kg (week 1-2)	
5.	Candesartan	7-10 kg (week 1-2) (half 10-15 kg)	
6.	Clonidine	7-10 kg (week 1-2)	
7.	Carvedilol	12-20 kg (week 1-2)	
8.	Enalapril	12-20 kg (week 1-2)	
9.	Metoprolol	20 kg ขึ้นไป (week 1-2)	
10.	Atorvastatin	20 kg	
11.	Carvedilol	20 kg (week 1-2)	
12.	Metoprolol	20 kg (week 1-2)	
13.	Atorvastatin	20 kg (week 1-2)	
14.	Carvedilol	20 kg (week 1-2)	
15.	Metoprolol	20 kg (week 1-2)	
16.	Carvedilol	20 kg (week 1-2)	

(home BP record ระยะที่1)

(ตารางเวลาการบริหารยาที่เหมาะสมตามเวลาการฟอกเลือดและการออกฤทธิ์ของยาระยะที่2)

ผลลัพธ์

- ผู้ป่วยมีค่าความดันโลหิตอยู่ในเกณฑ์ $SBP \leq 140 \text{ mmHg}$ ร้อยละ 98
- พยาบาลในหน่วยไตเทียมมีแนวทางในการใช้ตารางการจัดการเวลาที่เหมาะสมในการให้ยาลดความดันโลหิตที่เหมาะสมกับการออกฤทธิ์ของยาและเหมาะสมกับรอบที่ผู้ป่วยได้รับการฟอกเลือด

ประโยชน์

ผู้ป่วยมีส่วนร่วมในการดูแลตนเอง มีความรู้และความมั่นใจในตนเอง สามารถบริหารจัดการเวลาในการรับประทานยาลดความดันโลหิตร่วมกับพยาบาล ส่งผลให้เกิดการฟอกเลือดได้มีประสิทธิภาพไม่เกิดภาวะแทรกซ้อน รวมทั้งสามารถป้องกันและเฝ้าระวังการเกิดภาวะ stroke

สรุป

พยาบาลในหน่วยไตเทียมได้มีการใช้ตารางการจัดการเวลาที่เหมาะสมในการให้ยาลดความดันโลหิตที่เหมาะสมกับการออกฤทธิ์ของยาและเหมาะสมกับรอบที่ผู้ป่วยได้รับการฟอกเลือด ทำให้อัตราการเกิดความดันโลหิตสูงในผู้ป่วยที่ได้รับการฟอกเลือดลดลง ส่งผลให้เกิดการฟอกเลือดได้มีประสิทธิภาพไม่เกิดภาวะแทรกซ้อน